

DISCOVERING
EUROPEAN
NEIGHBOURS IN
THE 3RD
AGE

Upoznajmo evropske susede u trećem dobu!

Marko P.

Marko P. rođen je 1937. g. u selu Vagan. Iako se zvanično vodi da je rođen 1936. godine, on zna da je rođen 1937. g. Selo Vagan je u opštini Glamoč u Bosni i Hercegovini. Danas živi u Beogradu sa ćerkom koja je farmaceut, zetom koji je građevinski inženjer) i unukom koja je diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Po nacionalnosti je Srbin.

Marko je odrastao sa roditeljima a bilo je njih sedmoro dece: četiri sestre i tri brata. Njegov otac je kao dete izgubio oba roditelja, pa je nastavio da živi sa stricem a kasnije su se odelili. Bavili su se stočarstvom. U toku II svetskog rata, kao dete izgubio se u zbegu, dok su bežali od nemačke vojske u šumu, Šator planinu. Bio je sa komšijama, dok ga otac nije našao posle dva dana.

Osnovnu školu, četiri razreda je završio u selu, a kaže retko je ko mogao u to vreme da nastavi da školuje decu u tom kraju. Nastavio je da se školuje tako sto ga je opština poslala u Livno na dalje školovanje, šestomesečni ratarsko – poljoprivredni kurs. To je bilo negde 1959, kada se vratio iz vojske. U vojsku je otišao 1956. Vojni rok je pune dve godine služio u Zenici. Nije želeo da ide u Banat i Bačku i da radi sa tim kursom u poljoprivredi. Odlazi u Vareš da radi na brani za pesak. Bio je dobar radnik, hteli su i da ga dalje školuju ali on se vratio kući, kaže mlad: ne znaš da razmišljaš. Tamo je radio oko godinu i po. Posle se oženio, na svoju slavu Sveti Nikola, 19. decembra 1960. g. Svoju suprugu zna od detinjstva. Iz istog su sela, istih godina, komšije. Rešio je da ide iz sela. Nije bilo posla, puno braće i sestara, priroda lepa ali kršovita, nema tu života. Prvi je otišao iz sela. Sreo je poznanika u Glamoču, koji mu je pomagao da ode. Seo je u autobus i otišao, trbuhom za kruhom 1961. Prijatelj mu je pomogao da se zaposli u građevinskom preduzeće „Neimar“ u Beogradu. Radio je sa njim. On je bio zidar. Vredno je radio ali nije voleo taj posao. Gledao je keramičare i teracere, taj je posao zavoleo. Posle par meseci prešao je na te poslove. Odmah je krenuo u večernju školu da kompletira razrede za osnovnu i nakon toga upisao školu „Hajduk Stanko“ da završi zanat za teracera. Sve vreme je išao i na posao i u školu. Bio je dobar majstor, završio je školu i postao visoko kvalifikovani (VK) radnik. Za to vreme stanovao je u radničkim stanovima na Severnom Bulevaru. Često je išao na teren. Kada je bio na terenu u Novom Sadu, došla mu je supruga jer je imala sestru u Temerinu, mesto jako blizu Novog Sada. Po završetku tog posla, tražili su privatni stan u Beogradu za oboje. Našao je stan u Borči, po preporuci prijatelja sa posla. To je bila 1962 g. U Borči su proveli oko četiri godine i promenili su tri stana. Firma je zidala

stanove i direktor kojeg je Marko P. cenio kao čoveka i radnika, se trudio da bude stanova i za radnike. Marko P. je, što je neobično za to vreme kada su ljudi dobijali društvene stanove, kupio svoj stan, 1967. g. Dao je učešće i uzeo kredit. Valjda se uvek uzdao u svoje, što sam stvori. U tom stanu žive i sada. Kćerku su dobili 1963. g. Ostao je sve godine u preduzeću „Neimar“ i kada se „Neimar“ integrisao sa građevinskim preduzećem „Kongrap“. Tu se i penzionisao 1995 g. Sve vreme je radio i privatno. I posle penzionisanja je nastavio da radi i privatno.

Kaže da mu je život bio težak dok se nije snašao u Beogradu. Onda je bilo bolje. Radio je, školovao se, imao ženu, voleli su se i poštovali. Kaže to se teško nađe. Supruga je bila domaćica ali talentovana, vredna. Marko kaže za nju umetnica. Šila je za butike, štrikala i zarađivala više od neke plate. Volela je da čita, pisala je pesme. Njihov brak je bio bez svađa. Za suprugu Maru govori da je bila jako pozitivna, uvek mu je govorila da se ne sekira, „Samo polako, sve ćemo imati!“ I tako je i bilo. Volela je ljude, više je volela da nego da dobije. Iz njihove kuće je, pored kćerkine, izašlo još četiri fakultetske diplome. Kod njih su deca supruginih braće i sestara živela dok su studirali. Marko kaže, Mara ih je odškolovala a on je podržao u tome. Kada su bili mladi nisu nešto izlazili, kaže nije to tako bilo u to vreme. Družili su se ali nije bilo odlaska u bioskope, pozorišta. Ali su svake godine išli na more.

Na njegove odluke u mladosti nije niko uticao, sam ih je donosio. Za svoga oca kaže da je bio dobar, povučen, miran čovek. Kaže da su ranije mladi više poštovali starije, a da on u mladosti nije razmišljao o penziji, nije ni mislio da će je dočekati.

Na pitanje, kako se sada oseća, rekao je: „Pa dobro, ali nije dobro jer nema onog koga sam najviše voleo.“ Njegove žene Mare. Preminula je 1. februara 2017. g. Kaže da će mu Mara nedostajati dokle god i on živi.

Njegov običan dan kreće tako što ustaje oko sedam. Umiva se, brije, popije kafu i ako je lepo vreme ide u šetnju na sat, dva u park Šumice. Tamo čita novine i šeta. Od medija koristi TV, voli da gleda dobre fudbalske utakmice. Radi i po kući jer želi da pomogne, voli i može i to mu je motiv. Pere sudove, širi veš, pegla. Ponekad skuva i ručak. Kaže da ništa nije teško ako se ima volju. Za penziju kaže da mu ne bi bila dovoljna za pristojan život da živi sam.

On lično nije imao loša iskustva sa ljudima zato što je u ovim godinama, ali kaže da je viđao u autobusu da se loše ponašaju prema starima. Ipak, kaže i da ima starijih koji vole da se svađaju. Mišljenja je da se mora ostati aktivan i u starijim godinama, da li u struci ili nešto drugo.

Mladima bi poručio da je najbitnije da se vole, da se usavršavaju, rade ono za šta su se školovali.

I mladima i starima je poruka da se vole i da rade.

Marko P. je miran, topao, vredan čovek i veliki borac. Iako je imao težak put, uvek je znao šta voli od posla pa nadalje. Ljubav je očigledno bila njegov motiv. Kroz njegove jednostavne reci čuju se velike istine, bez patetike i ulepšavanja. Od njega možemo naučiti da je, kada volimo i radimo, sve moguće. Kako je rekao – ako imaš volju, ništa nije teško!